

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਸੂਬੇਦਾਰ ਮੇਜਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਅਪੀਲੈਂਟ

ਬਨਾਮ

ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1956 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 216.

1956

ਨਵੰਬਰ, 16--

ਪੰਜਾਬ ਮੋਰਟਗੇਜ਼ਡ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ, 1938 (1938 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ IV) - ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ - ਜੇਕਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਸੀਮਾ- ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1908 ਦਾ IX)-ਆਰਟੀਕਲ 14, ਅਜਿਹੀ ਯੂਆਈਟੀ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਰਿਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ ਆਫ ਮੋਰਟਗੇਜ਼ਡ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਸ ਰਾਜ ਧਮੇਜਾ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਪੱਟੀ, ਮਿਤੀ 29 ਜੁਲਾਈ, 1955, ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ.ਐਲ. ਗੋਸਵਾਮੀ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਮਿਤੀ 14 ਫਰਵਰੀ, 1956 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ - ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਰ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਆਪ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

ਐਚ ਐਲ ਸਰੀਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

F. C. ਮਿੱਤਲ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ.-ਇਹ ਦੂਸਰੀ ਅਪੀਲ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸੂਬੇਦਾਰ ਮੇਜਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੁਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਜੇ.

ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸੂਬੇਦਾਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਗ...

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਤਿੰਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ।

ਸੂਬੇਦਾਰ ਮੇਜਰ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਉਹ ਲਾਹੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਪਰ ਬਟਵਾਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤਹਿਸੀਲ ਪੱਟੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਨੇ ਫਿਰ 21 ਮਈ, 1950 ਨੂੰ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਲੈਕਟਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੁਬਾਰਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 6 ਜੁਲਾਈ, 1954 ਨੂੰ, 3 ਜੂਨ, 1914 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਉੱਠੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿਰਫ ਦੋ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨੂੰ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਪੈਸ਼ਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਇਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ 6 ਮਾਰਚ, 1945 ਨੂੰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰੀ ਸਰੀਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ, ਕੌੜਾ ਅਤੇ ਅਨੋਨੀਅਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਚੰਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ 1913 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ II ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-

"ਜਦੋਂ ਉਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਣ ਲਈ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਇਹ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1925 ਲਾਹ. 385.

ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਮੇਜਰ ਨੂੰ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਲਈ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਹੁਕਮ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।"

ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਇਸਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਫਾਇਦੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣੋ. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 1913 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰ. II. ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਇੱਕ ਐਕਟ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੌਰਗੇਜ, ਪਰ, ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਰਡਰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਧਿਰ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, 1938 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰ. IV ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। 1938 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਤਮ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੈਧਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 1938 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਮੌਰਗੇਜ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ 1913 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ II ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ 1938 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੈ। ਨੰਬਰ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ

ਸੂਬੇਦਾਰ ਮੇਜਰ ਮੋਰਟਗੇਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੋਰਗੇਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਪੇਸ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਸਿਆਲ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ- ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਹ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਐਕਟ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਲਟਰਾਵਾਇਰਸ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜੇ. ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, - ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਬਨਾਮ ਫਰੀਦੂਨ ਜੀਜੀਭਾਈ ਦਿਵੇਚਾ। ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਵਾਦੀ ਭਯੰਕਾਰਮ ਤਿਰੂਵੇਂਕਟਾਚਾਰਿਉਲੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਕੌਸਲ ਵਿੱਚ, (2)। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1914 ਮੋਰਗੇਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੁਟਕਾਰਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਫਿਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਜਾਇਜ਼ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ 1914 ਮੋਰਗੇਜ ਪਿਛਲੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਿਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨ ਆਫ ਮੋਰਟਗੇਜਡ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ, 1938 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 1900 ਦੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੰਤਕਾਲ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਾਲ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ 1900 ਰੁਪਏ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। 900 ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਮੋਰਗੇਜ ਲਈ ਰੁਪਏ। 700 ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਿਆ। 1,600 ਇਸ ਪਰਿਵਰਤਨ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1934 ਬੰਬ 434.

(2) ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. 57 ਪਾਗਲ. 501.

ਇੰਦਰਾਜ਼ ਕਿ 1900 ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ 1895 ਦੇ ਮੌਰਗੇਜ ਲਈ ਐਡ-ਸੂਬੇਦਾਰ ਮੇਜਰ ਡਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼- ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਮਤੇ P. 10 ਅਤੇ P. 17 ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ 1905 ਦਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਪਿਛਲੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 1914 ਦਾ ਮੌਰਗੇਜ- ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਪਿਛਲੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਸੀ ਜਾਂ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਨਹੀਂ। ਇਸ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਸਲ ਮੌਰਗੇਜ ਡੀਡ ਆਗਾਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸੀ ਕਿ 1914 ਮੌਰਗੇਜ ਪਿਛਲੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਲਿਆ ਕਿ ਅਸਲ ਮੌਰਗੇਜ ਡੀਡ ਉਸਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕਲੈਕਟਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਸੀ। ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਨੇ 13 ਜੂਨ, 1950 ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ 27 ਜੂਨ, 1895 ਦੀ ਮੌਰਗੇਜ ਡੀਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ (ਸਾਬਕਾ ਪੰਨਾ 6) ਦਿੱਤੀ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਫਾਈਲ ਦੇ ਪੰਨਾ 23/24 (ਉਦਾਹਰਣ ਪੰਨਾ 4) 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਸੂਚਕਾਂਕ ਐਕਸ. ਪੰਨਾ 3 ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਪੰਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ। ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਟਹਿਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ 1914 ਦੀ ਗਿਰਵੀਨਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿਛਲੀ ਗਿਰਵੀ ਇਕੱਲੇ ਪੰਨਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ 1914 ਦੀ ਅਸਲ ਮੌਰਗੇਜ ਡੀਡ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇ.

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਇਸ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੰਤਕਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸੁਤੰਤਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸੀ। ਇੰਤਕਾਲ 17 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਸੀ। ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਪੁਰਵ-ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਅੰਗ ਮੌਰਗੇਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੰਤਕਾਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਇੰਤਕਾਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਮਿਊਟੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੇ ਮੌਰਗੇਜ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। P. 7. ਵਾਜਬ ਅਨੁਮਾਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1914 ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਪਿਛਲੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। 1905 ਅਤੇ 1914 ਦੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲਗਭਗ ਨੌਂ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ 1905 ਤੱਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਾਪਸ ਲਏ ਗਏ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਹ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਪਿਛਲੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋੜਾਂ, ਮੈਨੂੰ, ਇਸ ਲਈ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਇਸ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਦਾ ਕਿ 1914 ਮੌਰਗੇਜ ਪਿਛਲੇ ਮੌਰਗੇਜ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕਲੈਕਟਰ, ਲਾਹੌਰ, ਕੋਲ 1938 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇਸ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨੂੰ ਬੁਝਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਲੈਕਟਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਦਈ 1914 ਮੌਰਗੇਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ।

ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Name of Translator: Ms. Swati Nagpal